

Frontera España-Portugal: documentación lingüística y bibliográfica -
<http://www.frontespo.org>
Localidad: Sela (Arbo). Pontevedra
Identificador de la grabación: ESP001001-002
Fecha de la entrevista: 30/1/2016
Entrevistadores: David Rodríguez Lorenzo
Informantes: Antonio Lorenzo
Versión de la transcripción: 1
Revisada: No
Licencia de uso CC BY-SA 4.0

Inf. 1 (AL) Claro, aquí había contrabando, sabes que había contrabando de café, típico, que pasaban polo río.

Entr. 1 (DRL) É, era este. [TranscrDubidosa]

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) [Tose]

Inf. 1 (AL) Ao principio non había nin barcas para pasala e pasaban | iban... para alá nadando, incluso no | sobre todo no inverno, de noite... a buscar e a traer café, eh.

Inf. 1 (AL) E... e por dous duros, desde logo os cafés me a- | o café me acordo eu, iso vivino eu, que o vin, eh... | hai unha empresa, que todavía existe, que se chama... Empresa Ojea empresa Ojea, que é a empresa que leva desde aquí desde Valeixe a Vigo o personal, todos os días hai unha | un... coche de liña regular, autobuses -non?- daquel- |

Entr. 1 (DRL) [Asent] Da xente que vai traballar para alá.

Inf. 1 (AL) Que iba e que iba a Vigo de, de | a compras ou de paseo ou o que fora, era... o coche de liña -non?- iba á mañá e viña á noite.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) E eu recordo... en bastantes ocasións, xente de... de | que se dedicaba ao contrabando, entonces -que facían?- traíanche ao mellor dez quilos de café... chegaban, por exemplo, a... aquí a Sela, paraban donde [TranscrDubidosa] paraban o coche, collían catro ou cinco personas e aquelas personas xa viñan dentro do, do autobús, non?

Inf. 1 (AL) Ou incluso algúns subían a posteriori, en Vide ou nas Neves.

Inf. 1 (AL) Entonces collían e dábanche un quilo de café a calquer p- | a cada persona.

Inf. 1 (AL) Dicíanche "Oye, non che importa levar un quilo de café, hasta Vigo, non che importa levarmo?"

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) E a xente habitualmente colaboraba.

Inf. 1 (AL) Que pasa?

Inf. 1 (AL) Que si os | café iba repartido, se levaban vinte quilos de café para vender en Vigo e iba repartido, a quilo por persona, parábache a Guardia Civil e non os multaba, non os denunciaba porque non se podía.

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) Ahora, [Riso] que como pillaba | como pillaran a aquel e o café fora todo del e dixera que era del e nadie se fixera cargo, estaba perdido.

Inf. 1 (AL) Entonces tu si ch- | s- | si paraba a Guardia Civil, dicíaslle "No, no, este café é meu".

Inf. 1 (AL) Porque eles aleccionábante -non?- dicíanche "Bueno, lévasme un quiliño e se vén a Guardia Civil e nos para dille que é teu", e claro, e levaban as personas o café repartido no coche de liña.

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso] Bueno, tiñan [xxx].

Inf. 1 (AL) Si, si, si, eu iso vino, eh, sendo rapaz, que iba cuns tíos, porque eu vivía cuns tíos... iba cuns tíos para | a ve- | cunha tía para Vigo a veces, tiñamos alí familia, e vino facer, vino facer.

Entr. 1 (DRL) E, e | [Riso]

Inf. 1 (AL) A miña tía algunha vez levávalle café, porque lle daban pena, non?

Inf. 1 (AL) Dicía "Bueno, pois non te precupes, eu cólloche un quilo, aquela outra persona cólleche outro quilo" e tal... si, si.

Entr. 1 (DRL) E con iso ían... ganando algo.

Inf. 1 (AL) Iban, iban capeando o temporal.

Inf. 1 (AL) Logo había os capos -non?- porque esas personas eran dia- | digamos agora, a nivel de agora, eran os, os, os do menudeo -sabes?- os que levaban cinco quilos, ou dez, ou vinte, eran os do menudeo.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) Logo había os capos, que era aquel que tiña contactos con Portugal e tiña ao mellor a dez, quince ou vinte personas que acarrexaban desde a orilla do río | uns encargábanse de pasalo para acá e outros

acarrexaban, ao mellor nunha noite, dous ou trescentos quilos, que eses realmente eran os que ganaban a pasta.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) Logo repartíanos entre eses que levaban vinte quilos cada un e... e ala, dábanlle saída ao café.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) Aquí tamén había o tema do cobre, que eu ese non o recordei moito -non?- pero tamén se, tamén se tramitaba... o sea, se, se contrabandeaba co cobre de Portugal para aquí, creo, eh, creo recordar que era de Portugal para aquí, pero bueno, o do café, ese vivino eu, si, mi- | mireino moitas veces, si.

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) Peto [TranscrDubidosa] o aceite... [Tose] aquí ao lado mesmo, tamén, bueno, o, o pai do Agafito [sic] tiña unha tenda tamén alí, pero aquí había unha, [Tose] aquí mesmo nesta casa... baixando... aquí mesmo.

Inf. 1 (AL) E me acordo eu que había unhas máquinas de expender o... o ac- | bueno, non sei se de expender, non sei como se dice -non?-, pero supoño que é expender | de expender o aceite que va- | tiña | eran unhas máquinas que che daban un cuartillo, medio cuartillo.

Inf. 1 (AL) E... el | baixábana para abaixo, un émbolo levanta- | subía o café | o, o, o... o | perdón, o... o aceite, que estaba nun... estaba nuns bidóns -sabes, como a cerveza, non?- e o tío medía, dicía "Doucentos cincuenta mililitros, canto queres, un cuartillo?", "Un cuartillo", e logo baixaba para abaixo e salía por un tibito e metíancho na botella e levávalo.

Entr. 1 (DRL) O aceite.

Entr. 1 (DRL) Ah...

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) Era todo a granel.

Entr. 1 (DRL) Nunca vin eu iso.

Inf. 1 (AL) Si, si, bueno, eu esa aquí, eh, aquí tiña.

Entr. 1 (DRL) Vin.

Entr. 1 (DRL) Vin en, en... | na zona de, de... | do norte de Cáceres, vin un, pero nun museo, eh, nun museo... etonográfico de, de alí de | Navasfrías chamábase... que era unha cousa parecía ao que me estás contando, pero cunha manivela.

Inf. 1 (AL) Si.

Entr. 1 (DRL) Entón, cada volta era un litro ou algo así.

Inf. 1 (AL) Si, si, bueno, poi-, pois seguram- |

Entr. 1 (DRL) E este era igual, pero cunha palanca.

Inf. 1 (AL) Si, [Riso] seguramente era unha pale- | era unha palanquita, eu non sei que cousas hai agora, o dos cafés, o das cafeteras -non?- o das cafeteras que | as cafeteras modernas agora, que teñen tres palancas, pero aquilo era unha palanca que se vía... [Tose] era un... | entónces víase... perfectamente como subía o aceite por alí -non?- era un solo... e subía t- | dáballo, dáballo... douscentos cincuenta, e logo... ao baixar saía xa por un grifo cara á botella.

Entr. 1 (DRL) Claro, era... unha bomba, unha bomba, o que pasa que xa medía.

Inf. 1 (AL) Exactamente, exacta- |

Inf. 1 (AL) Exactamente, recordo tamén, por exemplo, os macarr- | os... fideos... os fideos que agora vend- | ou de compramos os fideos estos, todos cortaditos, así -non?- ou, se non, os, os... espaguetis, [xxx], pois os fideos viñan enrollados nuns | viñan nuns sacos inmensos de... de car- | de, de, de papel -non?- de papel deste de papel de estraza, tipo papel de estraza.

Entr. 1 (DRL) Si.

Entr. 1 (DRL) Si, si.

Entr. 1 (DRL) Si, si.

Inf. 1 (AL) Entón viñan aí, entónces tu ibas aí a comprar e dábanche un | aqueles rollos de, de, de, de, de mad- | de, de fideos todos enrollados así, como se foran... -eu que sei- manoxos de pelo -non?- e tu chegaba ag- | a aquilo, metíancho nun... [Emisión] | tamén nun, nun envase de, de cartón grande, e chegabas á casa e tu desfacías así todo -non?- para botar a... a facer na, na perola -non?-, na ola.

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) Si, si.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) Si, si, si, eu estas cousas | bueno, iso recórdoo porque o fac- | porque eu viña a veces a comprar -sabes?- entónces mandábanme á

tenda e viña á tenda.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) E todo era, pois iso, o aceite, pois un cuartillo, medio cuartillo, en función do que houbera na casa, [Emisión] os, os, os... os fideos tamén, así uns pouquiños... e non levaba | non | garantía | non tiñas nada de reserva na casa.

Inf. 1 (AL) E, e, e ademais non pagabas tampouco no momento, eh, apuntábanche... apuntábanche nunha libreta todo o que levabas, había unha libreta para o tendeiro e outra para ti, que el facía as... | os números e a operación [sic] nas dúas, o sea, apuntaba nas dúas as mesmas cousas que levavas, e a final de mes, se podías, viñas, e se non, viñas aos dous meses ou aos tres, cando podías.

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) Era un espectáculo, eh, era un espectáculo.

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) A xente de, de todas maneiras, había unha, unha, unha solidariedade daquela da xente que tiña tenda... cos paisanos, un... -eu que sei- un hermanamiento impresionante.

Inf. 1 (AL) Porque había xente que ao mellor botaba tres ou catro meses, cando en teoría tiña que vir pagar ao cabo do mes, pero viñan e dicían "Mira, non che podo pagar", Non te preocupes, págasme para o que vén", e botaban tres ou catro meses para pagar.

Inf. 1 (AL) Supoño que, home, o tendeiro poñíalle algún... algún porcentaje un pouquiño máis alto para... para subsanar aquelas historias -non?- de, de esperar tanto polo, polo... | para cobrar.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) Pero bueno, era, era impresionante, si.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Entr. 1 (DRL) Eu iso xa non, non o vivín, pero alí, alí en Redes, claro, alí en Redes, claro, a xen- | a miña abuela conta -non?- e... claro, todos mariñeiros... mentres estaban navegando, as contas eran na libreta, e cando viñan os homes, coas carteiras cheas das navegacións, entón, facían as contas.

Inf. 1 (AL) Si, pero eu | por iso | nacín no cincuenta e dous, eh.

Inf. 1 (AL) Si.

Inf. 1 (AL) Si, si.

Inf. 1 (AL) Si, si, si, si... bueno.

Inf. 1 (AL) Si, si, bueno, pois aquí, mira, se había algún... | se había algunha persona da familia que estaba fóra... pois pasaba un pouco igual, cando che mandaba o cheque ou o que fora, pagabas, e se non ibas... [Emisión] trampeando.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) Que ma- | que vendías uns xamóns... que vendías o touro, que | a medias co... co, co aquel... que... que ibas a xornal, que a veces había xente que iba a xornal para outros que tiñan un pouquiño más de diñeiro, entón ibas a xornal a botar unhas verzas ou a botar unhas patatas ou a labrar as fincas, bueno, a labralas ou a cavalas á man co sacho, eh, que daquela cavábase moito, que había...

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) Entonces, bueno, ibas xuntando, ibas, ibas, ibas trampeando todo o ano así, era unha cousa...

Entr. 1 (DRL) [Emisión] Ían so- | sobrevivindo. [Riso]

Inf. 1 (AL) Si, si, si, si.

Inf. 1 (AL) Si, si, mira, eu... si sigo, si sigo falando, si, si... | recuerdo, por exemplo, a, a... | tu pasache aquí polo pueblo, non?

Entr. 1 (DRL) Si.

Entr. 1 (DRL) Pasei, pasei.

Inf. 1 (AL) Aí hai unha plazoleta, aí, que está... | eu deixei o coche [xxx], bueno, aí era a pra- | aí era donde viña o coche do pescado.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) Viña o coche do pescado, que se chamaba o Coche dos Rusos.

Inf. 1 (AL) Viña de Vigo...

Entr. 1 (DRL) Algo me falaron -onde foi?- en Setados faláronme deses tales Rusos, si, si.

Inf. 1 (AL) Setados?

Inf. 1 (AL) Si, si, bueno, entonces... [Riso] eso... ten unhas anécdotas fantásticas, non? [Riso]

Inf. 1 (AL)   Ese coche viñache, salíache á mañán de Vigo, de alá da ribeira -non?- viña á mañán, ao mellor salía ás sete da mañán de Vigo e recorría todos estes pueblos desde A Cañiza para abaixo.

Inf. 1 (AL)   Empezaba alá por riba | el marchaba | eu non sei se viña po-, se viña por aquí... [Tose] á hora de subir para arriba, ou se iba pola calle, iso si que non o sei, o que si sei é que aquí chegábache ás catro ou ás cinco da tarde.

Inf. 1 (AL)   Pero i-, imaxínate no... no verán, ás cinco da tarde, con trinta ou cuarenta grados ao sol, eh.

Inf. 1 (AL)   Bueno, e-, entón, chegaba aquí, que aqueles traían unha cantidade de hielo aquelas | chamábase canastra de pescado -non?- e v-, e viñan un montón de pescantinas, eh.

Entr. 1 (DRL)   Canastra...

Inf. 1 (AL)   As canastras era aquelas cousas, os | aquilo que eran de... eran de vimbio ou de... | si, si, que se facían antes.

Entr. 1 (DRL)   De vimbio...

Entr. 1 (DRL)   [Asent]

Inf. 1 (AL)   De vimbio non era, era outro material, non me acordo... como se chamaba, bueno.

Entr. 1 (DRL)   Bueno, chamábanlle... canastras.

Inf. 1 (AL)   Si, si, pero eran grandísimas, eh, era unha cousa así inmensa, bueno.

Entr. 1 (DRL)   [Asent]

Inf. 1 (AL)   E viñan aquelas pescantinas, que viñan un montón delas, eu creo que viñan un montón delas tamén... [Emisión] un pouco en señal da necesidade que había, había moita xente que se dedicaba a iso, entón... contrataba [TranscrDubidosa] co coche ese que as traía a todas, levábaas a Vigo a... | á mañán, ou tiñan ao mellor un intermediario que lle compraba o pescado a cada un [sic] delas según o que foran vendendo -non?

Inf. 1 (AL)   Eu creo que era así, porque eu algo, a-, algo diso oín, que elas [Emisión] tiñan unha persona en Vigo que lle mandaba o pescado, e o coche viña subindo desde Vigo para arriba, iba | íbaas collendo, ás donas do peixe, nos pueblos por aí arriba -non?

Entr. 1 (DRL)   Ah... está. [TranscrDubidosa]

Inf. 1 (AL)   Porque había xente de Puen-

Entr. 1 (DRL)   Entón era | non era o do coche o que vendía, el recollía as m- | aquelas mulleres.

Inf. 1 (AL) No, no, o do co-, o do... o do coche eu creo que o do | o coche, según teño entendido, el era o conductor e era unha empresa que poñía un coche, que era unha | era un camión... era un camión destes cunha... cunha parte de atrás -sabes?- coa caixa esta de atrás, todo ao aire, e aquel peixe viña todo colocado alí, ao principio viña todo colocado alí ao |

Entr. 1 (DRL) Era o conductor.

Entr. 1 (DRL) Si, si.

Entr. 1 (DRL) E viñan aquelas mulleres... cada unha, cada unha co seu canastro.

Inf. 1 (AL) Aquelas mulleres íbaas collendo ao, ao, ao largo do trayecto iba con u- | con unha ou dúas ou tres ou cinco, dependendo a clientela que elas tuveran por estas | por estes pueblos, pois cada un traía o pescado que | según o que iba vendend -non?

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) E... entonces recuerdo que... aquí chegaba ás cinco da tarde -un calor, Dios mío!- e, e nós e... | o... | eles traían | non sei como facían, eh, porque daquela eu non sei como facían, traían un montón, sempre viñan as... as | ou | o pescado todo cuberto de hielo, eh, pero era impresionante ver o pescado... todo cuberto de hielo, e... e tu | e vi- | traían berberechos, sabes o que son berberechos -non?- eso por supuesto.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) E nós aí na plaza, andábamos o... | un | cantidad de xente, porque aquí en Barcela, que é o pueblo do lado, non paraban... en Barcela non paraba o pescado, paraba aquí en Sela.

Inf. 1 (AL) Desde Arbo solo paraba en Sela -non?-, entón viñan os de Barcela e viñan o | uns dos [sic] pueblo que se chama Cerdeira tamén viñan, o sea |

Entr. 1 (DRL) Que é para arriba de Santa Marta, non?

Inf. 1 (AL) Est- | si, Cerdeira é un pueblo de aí da, da montaña.

Inf. 1 (AL) Viñan algúns portugueses tamén... pa-, pasaban aí na... na | non sei que p- | nunha barca que había xa daquela.

Inf. 1 (AL) E o pueblo aquí enteiro, entonces viñan e, e, e... e viña a xente e xuntábase un montón de xente aquí aos | sobre todo | non sei se era el miércoles ou el jueves ou s- | montábase un... | unha plaza de pescado aí de narices.

Entr. 1 (DRL) Claro, non era todos os días, había... un día, un día

á semana.

Inf. 1 (AL) Non, non, había días que | viñan ao mellor un día ou dous á semana, pero un día era, era o día que máis xente se xuntaba.

Inf. 1 (AL) Entonces nós cando andaba... | cando traían berberechos, íbamos por debaixo, cando a xente estaba arrimada toda á pescantina, os rapaces, eh, eu recordo varios, eu tamén, non... | teño que dicir a verdade, e íbamos e collíamoslle uns poucos, e collíamos uns pouquiños e abríamolos no momento e comíamolos, bueno, botábannos unhas broncas...

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) Unhas bro- | e digo eu, hoxe con todos os temas sanitarios [Riso] e con todas as historias... eu non sei como non nos intoxicamos e morremos, tí- [TranscrDubidosa] | é que era unha cousa increíble. [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) Unhas broncas, que nos poñían a caer dun burro, porque ademais as pescantinas eran moi mal faladas.

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) Había aquí dúas ou tres do pueblo, ui... con máis, con máis | [Riso] nos p-, nos poñían a caer dun burro, incluso aos clientes, cando ibas a |

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) Eu non sei se isto podo dicilo, se podo contar todo...

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) Pode... dicir o que queira.

Inf. 1 (AL) Aos clientes | tiñan clientes xa habituales e, e había dúas señora aquí que eran irmáns e que | no, eran tres, tres irmá- |

Inf. 1 (AL) [Emisión] Por exemplo, ibas tu, que eras cliente, ou eu -non?- iba alí unha señora, porque normalmente iban as mulleres a comprar peixe -non?- [Tose] non é como agora que imos todos, eu polo menos vou á plaza agora moitas veces e tal.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Entr. 1 (DRL) Claro.

Inf. 1 (AL) E iban e decían [Emisión] "Rosalía, como tes os xurelos?"

Inf. 1 (AL) "A tres pesetas."

Inf. 1 (AL) "Ai, Rosalía, son moi caros, se mo deixas a, se mo deixas a un e cincuenta... [Emisión] lé-, lévoche dous quilos."

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) "Vai rascar a cona por aí! Vai á merda! Madre que te pariu!", así, oíches.

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) Era unha cousa... | e a irmán de abaixo, que eu non recordo como se chama, aquela era criminal, "Ti eres unha filla de puta, eres tal, eres cual, pero ti pensas que eu | que... | andas a rascar a cona por aí... [Riso] e agora queres vir a acusar aquí, a comprarme o per- | o peixe por debaixo do coste, vai á merda!", bueno aquilo era un show, pero... é igual.

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) De... | iso hoxe en día significaría que ti como cliente dis "Eu a esta señora non a aguanto" -non?- "Eu díxenlle se mo deixaba máis barato, non mo deixa... que lle den morcilla", pero daquela non pasaba nada, eh, á media, á media hora, esperabas a que xa se fora levantar a... | a que eles que iban a marchar xa e dicía "A ver se agora que xa non van vender un peixe por aí abaixo, a ver se mo deixa" e... e ao mellor deixábacho e tal, non pasaba nada, volvíache a botar outra bronca, pero aquilo pasaba... non había problema ningún.

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso}

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) [Tose]

Entr. 1 (DRL) [Riso] Así que... moito de tal, pero ao final [xxx]
[Riso].

Inf. 1 (AL) Si, si.

Inf. 1 (AL) Si, no, no, no, no, no, eh, todo o mundo admitía todo.

Inf. 1 (AL) Ahora a min faime moita gracia -non?- porque agora pola mínima ya "Ah, te vou denunciar" se monta unha querella, daquela que coño de querellas...

Entr. 1 (DRL) [Riso] Xa [xxx] [Riso]

Inf. 1 (AL) [Emisión] Andabas por alí... [Emisión] re- | mangábaslle uns berberechos e ao mellor viñache unha por detrás que te pillaba e dábache uns solpamocos, dábache unha boa colleja, pero ben, eh... e salías mangado, dice "A ver esta non | hoxe non lle podo mangar máis, teño que ir a outra." [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) Si, si, si, bueno, era un show iso, si, si, si.

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) Recordo co...

Entr. 1 (DRL) E vi-, e, e viñan incluso de Portugal, a-, aquel, aquel, aquel día grande |

Inf. 1 (AL) De Portugal viñan aquí varias person- | si, si... si, no, viñan... de Portugal viña | había ap- | non sei, pero cinco ou seis personas recordo, eu recordo, aínda teño na mente así un pouco a imaxe dunha señora, viña con aqueles pañueliños, señoras moi maiores...

Inf. 1 (AL) E viñan sempre | practicamente sempre viñan os mesmos, pero viñan aquí a comprar, si, e de aí de Cerdeira tamén.

Inf. 1 (AL) Xente maior... que logo para subir por aí arriba | porque os de Cerdeira iban a pé, eh, de Portugal pasaban aí a barca, eu non sei exactamente... se era moi lonxe ou moi cerca desde aí desde a... desde a... desde a beira do río para alá, pero de Cerdeira non sei, pero ao mellor son

tres quilómetros... en liña recta, ou catro, subindo para arriba, porque para abaixo aínda se viña, pero para arriba...

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Entr. 1 (DRL) Xa.

Entr. 1 (DRL) Así, claro.

Inf. 1 (AL) Levaban aquelas... aquelas cestas na cabeza, cestas de, de... de mimbres e tal, caergadas por aí arriba que a verdade era unha esclavitud, eh.

Inf. 1 (AL) Nós agora, a verdade é que dicim- | dices "Joder, as cousas están mal, están mal", pero daquela era unha esclavitud generalizada.

Inf. 1 (AL) Porque agora hai, hai moita xente, ou bastante -non?-, un dez ou un quince por cen da poboación, ou un vinte, que viven moi ben, pero eu creo que daquela vivía un catro ou un cinco da poboación, a nivel nacional, eh.

Entr. 1 (DRL) [Asent] Pode ser.

Inf. 1 (AL) Polo menos aquí nos, nos pueblos era un desastre.

Entr. 1 (DRL) Pode ser.